

การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลขมิ้น อำเภอสาร์ก จังหวัดเชียงใหม่

ประกายดาว ปันล

ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

E-mail: prakaidao.pa@ku.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ศึกษาการรับรู้ข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ศึกษาความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ของประชาชนจำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคล และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลขมิ้นกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 379 คน ซึ่งเป็นประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปและอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลขมิ้น แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลขมิ้นมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับระดับความรู้ ความเข้าใจ ในการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่อยู่ในระดับมาก ส่วนระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น อยู่ในระดับปานกลาง แสดงถึงประชาชนยังขาดข้อมูลในการประกอบการเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ดังนั้นผู้วิจัยขอเสนอให้ทางเทศบาลควรจัดให้มีการอบรมและประชาสัมพันธ์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นให้มากขึ้น โดยการเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้เข้าถึงประชาชนทุกวัย รวมถึงปรับวิธีการเข้าหาประชาชนให้มากกว่าเดิม ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยรวม พบว่า ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล การสังกัดกลุ่มการบริหารจัดการชุมชน และการมีความสัมพันธ์กันระหว่างความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: เทศบาลตำบลขมิ้น, ความรู้, ความเข้าใจ, การรับรู้ข่าวสาร

People's Participation in Local Development Planning in Chompoo Municipality, Saraphi Chiangmai Province.

PRAKAIDAO PANLU

Department of political science and public administration, Kasetsart University

E-mail: prakaidao.pa@ku.th

ABSTRACT

The purpose of this research were to study level of participation, level of information awareness and level of cognitive in local development planning and to compare between individual factors and level of participation and to study relation between information awareness, cognitive participation in local development planning and level of participation of people in Chompoo Municipality. This study was the quantitative research and used questionnaires to collect data from 379 cases of people, who are aged 18 years and over and live in Chompoo Municipality. This study analyzed by statistics were frequency, percentage, Mean, Standard Deviation, t-test, One-way ANOVA and Pearson Correlation Coefficient.

The research result found that the level of participation in local development planning of people in Chompoo Municipality at high level according to the level of cognitive participation in local development planning at high level. The level of awareness of information to local development planning at moderate level. It shows that the people still lack information for participation in local development planning. Therefore, the researcher suggests that the municipality should provide training and information publicity involved in the participation in local development planning by increasing public communication channel to reach people of all ages and adjusting the way to approach people more than before. The part of hypothesis test to compare between individual factors and level of participation. The factors that related to the level were the length of living in this municipality and affiliation of community management. The last cognitive related to participation in local development planning by significant at 0.05

Keywords: Chompoo Municipality, cognitive, information awareness

บทนำ

ปัจจุบันตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้กำหนดให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการทางการเมือง รวมถึงการตรวจสอบการใช้อำนาจอธิปไตย และการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินและการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน อีกทั้งยังการจัดระบบบริหารทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และยั่งยืน โดยการจัดทำแผนได้ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการขั้นตอนเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามเป้าหมายที่กำหนด (รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560) จึงเกิดการกระจายอำนาจทางการเมืองปกครองจากส่วนกลางสู่ท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการพึ่งตนเองและตัดสินใจเองของท้องถิ่นได้ โดยการจัดการและบริหารในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง รวมถึงระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียม ภายใต้การมีอำนาจอย่างอิสระและการกำหนดงบประมาณของตนเอง จากการจัดเก็บภาษีต่าง ๆ ในการบริหารจัดการและพัฒนาตนเองของแต่ละท้องถิ่น และถือความเป็นเสรีภาพของประชาชนในความปกครองเป็นที่ตั้ง ให้ความคุ้มครองในสิทธิเสรีภาพของประชาชน ในทางการเมืองและการปกครอง ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้ ความเข้าใจในกลไกและกระบวนการทางการเมือง ที่เป็นระดับพื้นฐานในการปกครองระบอบประชาธิปไตย (พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2542) จึงต้องมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการกระจายอำนาจการปกครองเข้าสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อที่จะนำไปสู่การพัฒนาโครงสร้างขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรมต่อความเป็นอยู่ของประชาชน

เทศบาลตำบลขมิ้น อำเภอสว่าง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งหนึ่งที่มีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน ซึ่งเกิดจากการพัฒนาชุมชนด้วยการบริหารจัดการตนเอง ยุทธการ จินะคำปา (2559) ได้กล่าวว่า ในการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนของเทศบาลตำบลขมิ้น ได้จัดทำแผนพัฒนาชุมชนให้ครอบคลุมในทุกด้าน เช่น เศรษฐกิจ สังคม สุขภาพ ทรัพยากรธรรมชาติ เด็กและเยาวชน เป็นต้น แล้วนำแผนพัฒนาชุมชนนั้นบรรจุเข้าในแผนพัฒนาท้องถิ่น รวมถึงการนำไปปฏิบัติตามแผน เพื่อแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นได้อย่างถูกต้องและสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น จึงมีการจัดตั้งกลุ่มบริหารจัดการชุมชนเองและนำมาปฏิบัติใช้จนถึงปัจจุบันนี้ ได้แก่

(1) กลุ่มบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรรวมตัวกันในการจัดการการใช้น้ำ โดยการขุดลอกให้ไหลผ่านเข้ามาในพื้นที่ทำการเกษตรของประชาชนในท้องถิ่นเพื่อให้ได้ใช้น้ำกันอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม

(2) กลุ่มแม่บ้านหรือกลุ่มพัฒนาบทบาทสตรี การรวมตัวกันของสตรีในชุมชน โดยเน้นในการพัฒนาอาชีพและสร้างรายได้ และมีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาสตรีให้เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนป้องกันการเกิดหนี้สินในครัวเรือนและรวมกลุ่มกันเพื่อออกกําลังกายและใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ ก่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

(3) กลุ่มสภาเด็กและเยาวชน รวมกันในการจัดทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมร่วมกันและมีจิตสาธารณะ มีการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เพื่อร่วมกันจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น แล้วยังเป็นพื้นที่ที่ให้แสดงออกถึงความสามารถของแต่ละบุคคลและพัฒนาตนเองได้

(4) กลุ่มผู้สูงอายุ เพื่อสร้างศักยภาพและความมั่นคงในช่วงวัยสูงอายุ มีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้วัฒนธรรม ประเพณี ที่ดีงามที่มีมาอย่างยาวนานของชุมชนระหว่างกัน กับคนรุ่นใหม่ด้วย เพื่อให้อยู่ร่วมกันและพัฒนาชุมชนร่วมกันได้

(5) กลุ่มผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเป็นการรวมกลุ่มกันเพื่อเป็นฟันเฟืองที่สำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารระดับท้องถิ่น และยังสามารถดึงทุกกลุ่มในท้องถิ่นทำงานร่วมกันได้และขยายเป็นเครือข่าย ครอบคลุมการทำงานร่วมกันทั้งในและนอกเขตเทศบาลตำบลขมิ้นได้

จากข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ นายสำเนา จินะคำปา (2565) อดีตผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 5 บ้านทุ่งขี้เสือ ตำบลขมิ้น ได้กล่าวถึงผู้ที่ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีตำบลขมิ้นในปัจจุบัน ที่มีการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่มบริหารจัดการชุมชนของท้องถิ่นที่มีความมุ่งหวังในการพัฒนาท้องถิ่นให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น จากการลงพื้นที่และจัดทำประชามติในชุมชน เพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยให้ประชาชนร่วมกันพิจารณาวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชนและเข้าร่วมในกระบวนการจัดทำแผนในทุกขั้นตอน ทางเทศบาลตำบลขมิ้นได้ตระหนักว่า หากการที่ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จะส่งผลให้ไม่สามารถเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งหรือเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารการเมืองการปกครองของท้องถิ่น รวมถึงการรับรู้ข่าวสารที่ไม่ทั่วถึง ส่งผลให้ขาดโอกาสในการตัดสินใจในการเข้าร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ ดังนั้นประชาชนควรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้เข้าไปมีส่วนร่วม เพื่อสามารถเข้าร่วมในการกำหนด

นโยบายการตัดสินใจและการวางแผนในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในท้องถิ่น อีกทั้งยังการตรวจสอบการใช้อำนาจ
แห่งรัฐของท้องถิ่นได้ ซึ่งเป็นสาระสำคัญในทางอิสระแก่ประชาชน เพื่อก่อให้เกิดความคุ้มครองในสิทธิเสรีภาพแก่ประชาชน
และเพื่อนำไปสู่การพัฒนาโครงสร้างขั้นพื้นฐานที่จำเป็นอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรมแก่ประชาชน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลขมิ้น
2. เพื่อศึกษาระดับการรับรู้ข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลขมิ้น
3. เพื่อศึกษาระดับความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลขมิ้น
4. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลขมิ้นกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน

สมมติฐานการวิจัย (ถ้ามี)

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลขมิ้นที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 ระดับการรับรู้ข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลขมิ้น

สมมติฐานที่ 3 ระดับความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลขมิ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปและอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลขมิ้น

1.2 กลุ่มตัวอย่าง จากการคำนวณตามสูตรของ Yamane (สถาบันนวัตกรรมและกรรมาภิบาลข้อมูล, 2565) จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง แล้วทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการแบ่งชั้นภูมิ (Proportional Stratified Random Sampling) ในแต่ละหมู่บ้านตามสัดส่วน ทำการเลือกตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Random Sampling) จะได้ทั้งหมด 379 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

หมู่บ้าน	จำนวนประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
หนองป่าสะ	609	32
พญาขมิ้น	1,138	60
สุพรรณ	542	28
ท่าคันนาว	1,389	73
ทุ่งขี้เสือ	577	30
บุปผาราม	813	43
แม่สะลาบ	1,089	57
ศรีดอนมูล/ชุมชนพิเศษต้นหาด	675	35
ร่มป่าตอง	393	21
รวม	7,225	379

ที่มา: ทะเบียนราษฎร เทศบาลตำบลขมิ้น เดือนมกราคม ปี พ.ศ. 2560

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้ สร้างขึ้นโดยนำแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ ได้มีการทดสอบความเชื่อมั่น มีค่าเท่ากับ 0.958 โดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล และสังกัดกลุ่มการบริหารจัดการชุมชน ในลักษณะเลือกตอบ (Check List) จำนวน 8 ข้อ

ส่วนที่ 2 การรับรู้ข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลขมภู มีลักษณะการตอบตามระดับการรับรู้ข่าวสาร โดยนำมาตรวัดแบบ Likert Scale ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลางน้อย และน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลขมภู ลักษณะเลือกตอบ 2 ตัวเลือก ใช่-ไม่ใช่ (True-False Item) จำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 4 การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลขมภู ลักษณะข้อคำถามเป็นมาตรวัดแบบ Rating Scale ได้แก่ มาก ปานกลาง และน้อย

ส่วนที่ 5 ข้อเสนอแนะและอุปสรรคในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลขมภู

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ไปสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลขมภูที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไปและอาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลขมภู จำนวน 379 คน และประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ผล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 วิเคราะห์ศึกษาการรับรู้ และความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลขมภู โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 การทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ของข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ได้แก่ การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson Correlation Coefficient, r) ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ และความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนฯ และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ทดสอบปัจจัยที่ทำให้เกิดการมีส่วนร่วมกับลักษณะและรูปแบบของการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนที่มีตัวแปรอิสระมากกว่า 2 กลุ่มขึ้น

ผลการวิจัย

จากการผลการวิจัย สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย ได้ดังนี้

1. ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลขมภู

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ด้านของการมีส่วนร่วม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
ด้านที่ 1 การตัดสินใจในการกำหนดความต้องการ	2.54	0.525	มาก
ด้านที่ 2 การดำเนินการในการจัดทำแผน	2.51	0.546	มาก
ด้านที่ 3 การประเมินคุณประโยชน์ของแผน	2.66	0.492	มาก
ด้านที่ 4 การติดตามและประเมินผลการนำไปปฏิบัติ	2.52	0.526	มาก
รวม	2.56	0.419	มาก

พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.56 หมายความว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลขมุมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นอย่างดี ได้มีการจำแนกออกเป็น 4 ด้านของการมีส่วนร่วม ดังนี้

- 1) ด้านการตัดสินใจในการกำหนดความต้องการ มีระดับการมีส่วนร่วมในระดับมาก โดยที่ประชาชนส่วนใหญ่มักจะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการประชุมหรือการประชุมและมักจะจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเพื่อการพัฒนาและการแก้ไขปัญหา
- 2) ด้านการดำเนินการในการจัดทำแผนพัฒนา มีระดับการมีส่วนร่วมในระดับมาก ประชาชนส่วนใหญ่จะเข้าร่วมการประชุมหรือประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการและข้อเสนอแนะเพื่อประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
- 3) ด้านการประเมินคุณประโยชน์ของแผนพัฒนาท้องถิ่น มีระดับการมีส่วนร่วมในระดับมาก ประชาชนส่วนใหญ่จะติดตามว่าแผนพัฒนาท้องถิ่น ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง
- 4) ด้านการติดตามและประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติ มีระดับการมีส่วนร่วมในระดับมาก ประชาชนส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมในการติดตามความคืบหน้าในการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น

2. ระดับการรับรู้ข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลขมุ
ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการรับรู้ข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

การรับรู้ข่าวสารของ ประชาชน	ระดับการรับรู้ข่าวสาร					$\bar{X}$	S.D.	ระดับการ รับรู้ข่าวสาร
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. จากเพื่อนบ้าน/ญาติ	92 (24.27)	154 (40.64)	81 (21.37)	52 (13.72)	0 (0)	3.75	0.973	มาก
2. จากผู้นำชุมชน/ผู้ใหญ่บ้าน/ กำนัน	85 (22.43)	151 (39.84)	96 (25.33)	47 (12.40)	0 (0)	3.72	0.948	มาก
3. จาก สท. (สมาชิก เทศบาล ตำบล)	63 (16.62)	130 (34.30)	132 (34.83)	54 (14.25)	0 (0)	3.53	0.932	มาก
4. จากวิทยุชุมชน	58 (15.30)	128 (33.77)	127 (33.51)	66 (17.42)	0 (0)	3.47	0.952	ปานกลาง
5. จากเสียงหอกระจายข่าว ของเทศบาล	36 (9.50)	123 (32.45)	141 (37.20)	77 (20.32)	2 (0.53)	3.30	0.917	ปานกลาง
6. จากสื่อออนไลน์ของเทศบาล	39 (10.29)	136 (35.88)	134 (35.36)	54 (14.25)	16 (4.22)	3.34	0.985	ปานกลาง
7. จากประชาสัมพันธ์ตามบ้าน ของเจ้าหน้าที่	36 (9.50)	152 (40.11)	129 (34.04)	48 (12.66)	14 (3.69)	3.39	0.951	ปานกลาง
8. จากหนังสือราชการ/เอกสาร/ แผ่นพับ/โปสเตอร์	31 (8.18)	129 (34.04)	156 (41.16)	49 (12.93)	14 (3.69)	3.30	0.925	ปานกลาง
รวมระดับการรับรู้						3.48	0.820	ปานกลาง

พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับการรับรู้ข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 ซึ่งหมายความว่า ประชาชนมีการรับรู้ข่าวสารปานกลาง ส่วนใหญ่รับรู้ข่าวสารจากเพื่อนบ้านหรือญาติ รองลงมาคือจากผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้านหรือกำนัน และน้อยที่สุดจากเสียงหอกระจายข่าวของเทศบาลและจากหนังสือราชการ เอกสาร แผ่นพับ หรือโปสเตอร์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ช่องทางของการรับรู้ข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นการรับรู้จากบุคคลสู่บุคคล แสดงถึงการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่าง ประชาชนเองในชุมชนที่มีการสื่อสารทางเดียวโดยการพูดคุยกันตามลักษณะของ สังคมต่างจังหวัดที่มีการสื่อสารกันโดยตรงของประชาชนเอง จากครัวเรือนสู่ครัวเรือน

3. ระดับความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลชมพู
ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ความรู้ ความเข้าใจ	ตอบถูก	ตอบผิด	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความรู้ ความเข้าใจ
1. ก่อนการจัดทำแผนฯ มีการประชุม/ประชาคมและ หมู่บ้าน	370 (97.63)	9 (2.37)	0.98	0.152	มาก
2. ในการประชุม/ประคม มีการเสนอ ความต้องการ ของประชาชนในหมู่บ้าน เพื่อประกอบ การจัดทำแผนฯ	350 (92.35)	29 (7.65)	0.92	0.266	มาก
3. ในการประชุม/ประคม มีการกำหนด ปัญหาและ เสนอแนะแนวทางแก้ไข เพื่อประกอบการจัดทำแผนฯ	336 (88.65)	43 (11.35)	0.89	0.318	มาก
4. มีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อที่จะ พิจารณางบประมาณ ดำเนินการแก้ปัญหาย่าง เร่งด่วนเป็นอันดับแรก	323 (85.22)	56 (14.78)	0.85	0.355	มาก
5. การจัดทำโครงการให้คำนึงถึงความเป็นไปได้ต่อการ ปฏิบัติและคำนึง ถึงความจำเป็นอย่างเร่งด่วนเท่านั้น	334 (88.13)	45 (11.87)	0.88	0.324	มาก
6. ข้อมูลที่สำรวจความเป็นอยู่ของประชาชนและ ความต้องการพื้นฐาน ที่ไม่จำเป็นต่อชีวิตประจำวัน จะไม่นำมาใช้ในการจัดทำแผนฯ	64 (16.89)	315 (83.11)	0.83	0.375	มาก
7. หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำ แผนฯ คือ เทศบาล	346 (91.29)	33 (8.71)	0.91	0.282	มาก
8. มีการจัดทำแผนฯ ทุกๆ 3 ปี	310 (81.79)	69 (18.21)	0.82	0.386	มาก
9. ในการจัดทำแผนฯ ประกอบด้วย คณะกรรมการ พัฒนาท้องถิ่นและคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผน ฯ	298 (78.63)	81 (21.37)	0.79	0.410	มาก
10. ปลัดเทศบาลฯ เป็นผู้อนุมัติในการใช้แผนฯ	140 (36.94)	239 (63.06)	0.37	0.483	น้อย
รวม			0.76	0.121	มาก

พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.76 หมายความว่า ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเป็นอย่างดี ส่วนใหญ่ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในประเด็นที่ก่อนการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นมีการประชุมหรือประชาคมและหมู่บ้าน รองลงมาคือ การประชุมหรือประคมมีการเสนอ ความต้องการของ ประชาชนในหมู่บ้านเพื่อประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แสดงให้เห็นว่าประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นอย่างดีและเข้าไปมีส่วนร่วมในขั้นตอนนี้ ส่วนประเด็นน้อยที่สุดคือ ปลัดเทศบาลเป็นผู้อนุมัติในการใช้ แผนพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากเป็นการเข้าใจ ที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งผู้ที่อนุมัติในการใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นคือ นายกเทศมนตรีเทศบาล ทั้งนี้ความรู้ ความเข้าใจ ของประชาชนยังมีการเข้าใจผิดพลาดเล็กน้อย ซึ่งทางเทศบาลควรที่จะมีการประชาสัมพันธ์ อบรมให้ ความรู้แก่ประชาชนมากขึ้น เพื่อทำความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มากขึ้นตาม

4. เปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนจำแนกตาม
ปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 5 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ปัจจัยส่วนบุคคล/ การมีส่วนร่วมในการ จัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่น	การมีส่วน ร่วมในการ จัดทำ แผนพัฒนา ท้องถิ่น	ด้านการ ตัดสินใจใน การกำหนด ความ ต้องการ	ด้านการ ดำเนินการใน การจัดทำ แผน	ด้านการ ประเมิน คุณประโยชน์ ของแผน	ด้านการ ติดตามและ ประเมินผล การนำไป ปฏิบัติ	เป็นไปตาม สมมติฐาน
1. เพศ	0.721	0.856	0.989	0.743	0.471	
2. อายุ	0.340	<u>0.048*</u>	0.993	0.159	0.818	
3. สถานภาพสมรส	0.474	0.081	0.433	0.508	0.798	
4. ระดับการศึกษา	0.447	0.292	0.673	0.363	0.205	
5. อาชีพ	0.060	<u>0.042*</u>	0.781	0.075	<u>0.030*</u>	
6. รายได้เฉลี่ยต่อ เดือน	0.091	0.104	0.061	<u>0.010*</u>	0.681	
7. ระยะเวลาที่อาศัย อยู่ในเขตเทศบาล	<u>0.005*</u>	<u>0.001*</u>	0.455	<u>0.004*</u>	0.051	✓
8. สังกัดกลุ่มการ บริหารจัดการชุมชน	<u>0.035*</u>	0.099	0.237	0.121	<u>0.015*</u>	✓
9. การรับรู้ข่าวสาร	<u>0.001**</u>	<u>0.007**</u>	<u>0.006**</u>	<u>0.000**</u>	0.050	✓
10. ความรู้ ความ เข้าใจ	0.581	0.364	0.329	0.643	0.783	

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 **ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

การทดสอบสมมติฐานของการวิจัยครั้งนี้ สามารถนำไปจำแนกให้เป็นลักษณะและรูปแบบของการมีส่วนร่วมของ
ประชาชน ซึ่งสามารถแบ่งตามเกณฑ์ของปัจจัยที่มีค่า Sig. แล้วแบ่งออกเป็นกลุ่ม ดังนี้

1) กลุ่มนักสู้ (Gladiator) พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลมีอิทธิพลต่อระดับการมีส่วนร่วม
ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความเข้าใจกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา
ท้องถิ่น จากการอยู่อาศัยของประชาชนได้มีการวางแผนในการดำรงชีวิตในพื้นที่เทศบาลตำบลนี้อย่างยาวนาน จึงส่งผลต่อ
ระดับการเข้าร่วมมากขึ้น เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่ดีขึ้นและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นตาม ประชาชนจึงเข้าร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา
ท้องถิ่นได้ โดยการประชุม แสดงความคิดเห็นในการเสนอความต้องการ รวมถึงการเข้ารับตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งในท้องถิ่น
รวมถึงการนำไปปฏิบัติและมีการติดตามและประเมินผลของแผนนั้นเพื่อประโยชน์ของประชาชนส่วนรวมเพื่อตอบสนอง
ต่อความต้องการของประชาชนและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนได้

2) กลุ่มคนดู (Spector) พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ รายได้ และสังกัดกลุ่มการบริหาร จัดการชุมชนมีอิทธิพล
ต่อระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งการประกอบอาชีพของประชาชนส่งผลต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมใน
การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ เพราะบางอาชีพสามารถเข้าร่วมได้อย่างเต็มที่ สามารถแสดงออกความคิดเห็น ลงคะแนน เข้าร่วม
การประชุม ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับรายได้ของประชาชนด้วย ส่วนการสังกัดกลุ่มการบริหารจัดการชุมชนของประชาชนส่งผล
ต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เหตุผลการมีผลประโยชน์ร่วมกันของคนในกลุ่มบางกลุ่มด้วยกันเองที่เป็น
แรงจูงใจในการเข้าไปมีส่วนร่วม ไม่ว่าจะเป็นการเข้าไปแสดงออกความคิดเห็น การเข้าร่วมประชุม การสังเกตการณ์ และ
การเสนอความต้องการของประชาชนด้วย

3) กลุ่มเฉย ๆ (Apathetic) พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส และระดับการศึกษามีอิทธิพลต่อ
ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

กับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น กล่าวได้ว่า ไม่ว่าจะเป็นเพศใด อายุเท่าใด สถานภาพสมรสแบบไหน และระดับการศึกษาในระดับใด และมีระดับการรับรู้ข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในระดับใด ไม่ได้มีอิทธิพลต่อระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลชุมภูมากนัก และไม่อาจมีสิ่งจูงใจให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมหรือให้ความสนใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้

5. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลชุมภูกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน

ตารางที่ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นกับระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

การรับรู้ข่าวสาร	การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น		
	r	Sig.	ระดับความสัมพันธ์
1. จากเพื่อนบ้าน/ญาติ	0.160**	0.002	ค่อนข้างต่ำ
2. จากผู้นำชุมชน/ผู้ใหญ่บ้าน/กำนัน	0.142**	0.005	ค่อนข้างต่ำ
3. จาก สท. (สมาชิกเทศบาลตำบล)	0.120*	0.020	ค่อนข้างต่ำ
4. จากวิทยุชุมชน	0.080	0.121	ค่อนข้างต่ำ
5. จากเสียงหอกระจายข่าวของเทศบาล	0.061	0.236	ค่อนข้างต่ำ
6. จากสื่อออนไลน์ของเทศบาล	0.194**	0.000	ค่อนข้างต่ำ
7. จากประชาสัมพันธ์ตามบ้านของเจ้าหน้าที่	0.267**	0.000	ค่อนข้างต่ำ
8. จากหนังสือราชการ/เอกสาร/แผ่นพับ/โปสเตอร์	0.202**	0.000	ค่อนข้างต่ำ
รวม	0.178**	0.001	ค่อนข้างต่ำ

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 **ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 6 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r=0.178$, $Sig.=0.001$) แสดงถึงมีความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างต่ำแต่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สรุปได้ว่า ระดับการรับรู้ ข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีระดับมากขึ้น ทำให้ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนนั้น เพิ่มขึ้นในทางเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

แสดงว่าประชาชนยังมีการรับรู้ข่าวสารจากเพื่อนบ้าน ญาติ ผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สท. (สมาชิกเทศบาลตำบล) ที่เป็นการสื่อสารโดยตรง พูดคุยกัน รวมถึงการติดตามข่าวสารจากสื่อออนไลน์ของเทศบาล และจากการประชาสัมพันธ์ตามบ้านของเจ้าหน้าที่ การแจกจ่ายหนังสือราชการ เอกสาร แผ่นพับ หรือโปสเตอร์ ตามบ้านในการให้ข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลชุมภู

ตารางที่ 7 ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ความรู้ ความเข้าใจ	การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น		
	r	Sig.	ระดับความสัมพันธ์
1. ก่อนการจัดทำแผนฯ มีการประชุม/ประชาคมและหมู่บ้าน	0.135**	0.009	ค่อนข้างต่ำ
2. ในการประชุม/ประชาคม มีการเสนอ ความต้องการของประชาชนในหมู่บ้าน เพื่อประกอบการจัดทำแผนฯ	0.104*	0.043	ค่อนข้างต่ำ
3. ในการประชุม/ประชาคม มีการกำหนดปัญหาและเสนอแนะแนวทางแก้ไข เพื่อประกอบการจัดทำแผนฯ	0.103*	0.046	ค่อนข้างต่ำ
4. มีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อที่จะพิจารณางบประมาณ ดำเนินการแก้ปัญหาอย่างเร่งด่วนเป็นอันดับแรก	0.176**	0.001	ค่อนข้างต่ำ
5. การจัดทำโครงการให้คำนึงถึงความเป็นไปได้ต่อการปฏิบัติและคำนึง ถึงความจำเป็นอย่างเร่งด่วนเท่านั้น	0.215**	0.000	ค่อนข้างต่ำ
6. ข้อมูลที่สำรวจความเป็นอยู่ของประชาชนและความต้องการพื้นฐานที่ไม่จำเป็นต่อชีวิตประจำวันจะไม่นำมาใช้ในการจัดทำ	0.136**	0.008	ค่อนข้างต่ำ

แผน			
7. หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำ แผนฯ คือ เทศบาล	0.243**	0.000	ค่อนข้างต่ำ
8. มีการจัดทำแผนฯ ทุกๆ 3 ปี	0.018	0.723	ค่อนข้างต่ำ
9. ในการจัดทำแผนฯ ประกอบด้วย คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนฯ	0.243**	0.000	ค่อนข้างต่ำ
10. ปลัดเทศบาลฯ เป็นผู้อนุมัติในการใช้แผนฯ	-0.008	0.869	ค่อนข้างต่ำ
รวม	0.028**	0.581	ค่อนข้างต่ำ

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 **ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 7 ผลการทดสอบสมมติฐาน ระดับความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r=0.028, \text{Sig.}=0.581$) แสดงถึง ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปผลและอภิปรายผล

สรุปผล

จากการศึกษาผลการวิจัย สามารถสรุปผลได้ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ในการศึกษาการระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลชมพู พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจำแนกออกเป็น 4 ด้าน พบว่ามีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

2. ในการศึกษาการรับรู้ข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลชมพู พบว่า ระดับการรับรู้ข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยประชาชนส่วนใหญ่รับรู้ข่าวสารจากเพื่อนบ้านหรือญาติ แสดงถึงการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่าง ประชาชนเองในชุมชนที่มีการสื่อสารทางเดียวโดยการพูดคุยกัน ตามลักษณะของสังคมต่างจังหวัดที่มีการสื่อสารกันโดยตรงของประชาชนเอง จากครัวเรือนสู่ครัวเรือน

3. ในการศึกษาการระดับความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลชมพู พบว่า ระดับความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นอย่างดีและเข้าไปมีส่วนร่วมในขั้นตอนนี้ ส่วนประเด็นน้อยที่สุดคือ ปลัดเทศบาลเป็นผู้อนุมัติในการใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น เนื่องจากเป็นการเข้าใจ ที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งผู้ที่อนุมัติในการใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นคือนายกเทศมนตรีเทศบาล ทั้งนี้ความรู้ ความเข้าใจ ของประชาชนยังมีการเข้าใจผิดพลาดเล็กน้อยในเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

4. ในการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผลการทดสอบระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลและความสัมพันธ์ต่อระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลชมพู แล้วนำไปจำแนกให้เป็นลักษณะและรูปแบบของการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งสามารถแบ่งตามเกณฑ์ของปัจจัยที่มีค่า Sig. แล้วแบ่งออกเป็นกลุ่ม เป็น 1) กลุ่มนักสู้ (Gladiator) โดยการเข้าร่วมการประชุม แสดงความคิดเห็นในการเสนอความต้องการ เพื่อนำไปประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวมถึงการเข้ารับตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่งที่มีส่วนช่วยในกระบวนการหรือขั้นตอนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น รวมถึงการนำไปปฏิบัติและมีการติดตามและประเมินผลของแผนนั้นเพื่อประโยชน์ของประชาชนส่วนรวม ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนได้ 2) กลุ่มคนดู (Spector) ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างเต็มที่ สามารถแสดงออกความคิดเห็น ลงคะแนน เข้าร่วมการประชุม แต่ไม่สม่ำเสมอ 3) กลุ่มเฉย ๆ (Apathetic) ไม่มีท่าทีว่าจะเข้าร่วมเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นและไม่อาจมีสิ่งจูงใจให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมหรือให้ความสนใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้

5. ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น กับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน พบว่า มีความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างต่ำแต่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน สรุปได้ว่า ระดับการรับรู้ข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นมีระดับมากขึ้น จะทำให้ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนนั้น เพิ่มขึ้นในทางเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ส่วนในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

1. ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลชมพู พบว่า มีระดับการมีส่วนร่วมในระดับมาก หมายความว่า ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภกิจ เอี้ยวตระกูล (2556) ที่มีการศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปีของเทศบาลในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับที่มาก และงานวิจัยของปนัดดา ชื่นครอบ (2553) ที่ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในอบต. เจดีย์หัก จังหวัดราชบุรี

2. ระดับการรับรู้ข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลชมพู พบว่า มีระดับการรับรู้ข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงถึงการมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างประชาชนในชุมชนที่มีการสื่อสารทางเดียวโดยการพูดคุยกันตามลักษณะของสังคมต่างจังหวัด จากครัวเรือนสู่ครัวเรือน อาจก่อให้เกิดความผิดพลาดของการสื่อสารสูง ทำให้ข้อมูลข่าวสารไม่ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์มากนัก ฉะนั้นทางเทศบาลและเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ควรมีการประชาสัมพันธ์และการกระจายข้อมูลข่าวสารที่เข้าถึงประชาชนมากกว่านี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานของ จิตติอลิษา ใจเพียร (2558) ที่มีการศึกษาถึงระดับการรับรู้ข่าวสารของประชาชน โดยอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน

3. ระดับความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลชมพู พบว่า มีระดับความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก หมายความว่า ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจเป็นอย่างดี ส่วนใหญ่ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในประเด็นที่ก่อนการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นมีการประชุมหรือประชาคมและหมู่บ้าน แสดงให้เห็นว่าประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเป็นอย่างดีและเข้าไปมีส่วนร่วมในขั้นตอนนี้ แต่ยังมีประเด็นที่ยังไม่เข้าใจและไม่ถูกต้อง ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ประชาชนมีการเข้าใจผิดพลาดในเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งทางเทศบาลควรที่จะมีการประชาสัมพันธ์ อบรม ให้ความรู้แก่ประชาชนมากขึ้น เพื่อทำความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นที่มากขึ้นตาม

4. เปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลและความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แล้วจำแนกเป็นลักษณะและรูปแบบการมีส่วนร่วมประกอบด้วย กลุ่มนักสู้ (Gladiator) กลุ่มคนดู (Spectator) และ กลุ่มเฉย ๆ (Apathetic) ซึ่งจะมียกระดับการมีส่วนร่วมที่แตกต่างกัน

5. ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในระดับที่ค่อนข้างต่ำแต่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน แสดงว่าประชาชนยังมีการรับรู้ข่าวสารจากเพื่อนบ้าน ญาติ ผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน สท. (สมาชิกเทศบาลตำบล) ที่เป็นการสื่อสารโดยตรง พูดคุยกัน รวมถึงการติดตามข่าวสารจากสื่อออนไลน์ของเทศบาล และจากการประชาสัมพันธ์ตามบ้านของเจ้าหน้าที่ การแจกจ่ายหนังสือราชการ เอกสาร แผ่นพับ หรือโปสเตอร์ ตามบ้านในการให้ข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลชมพู

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นใด ๆ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

ทางเทศบาลตำบลชมพูและหน่วยงานอื่น ๆ สามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่พบว่า ประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และการรับรู้ข่าวสาร โดยที่ มีการส่งเสริมในการให้ความรู้ ความเข้าใจ และการข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องและหลักการปฏิบัติที่ครบถ้วนเข้าใจง่าย รวมถึงการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จากการประชาสัมพันธ์ที่สามารถเข้าถึงได้ทุกครัวเรือน

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

แนวทางในการกำหนดนโยบายในการกระตุ้นและส่งเสริมประชาชนให้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างแท้จริง เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ และการรับรู้ข่าวสารในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในระดับที่สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการวิจัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการวางแผนและกำหนดนโยบายในการประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
2. เพิ่มเติมแบบสัมภาษณ์หรือการวิจัยในเชิงคุณภาพ โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ของท้องถิ่น หรือ ผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นด้วย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและการแก้ไขปัญหาที่ตรงกันระหว่างประชาชนและเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
3. จัดทำการวิจัยในรูปแบบเชิงลึก ซึ่งต้องเพิ่มแบบสัมภาษณ์ของประชาชน เพื่อเจาะลงประเด็นที่เป็นสาเหตุและปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนในการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2548). *คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น*. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.
- ฐิตติลีนา ใจเพียร. (2558). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน : ภายใต้งบระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ)*. กรุงเทพฯ, มหาวิทยาลัยเนชั่น.
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2543). *แนวคิดการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย*. กองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- เทศบาลตำบลชมพู. (30 พฤษภาคม 2565). *ทะเบียนราษฎร์เทศบาลตำบลชมพู*. สืบค้นจาก <http://www.chompoo.go.th/>.
- ปนัดดา ชื่นครอบ. (2553). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลเจดีย์หัก อำเภอเมือง จังหวัดราชบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ)*. กรุงเทพฯ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ยন্ত্রการ จินะคำปา. (2559). *กระบวนการพัฒนาด้านแบบชุมชนบริหารจัดการตนเอง กรณีของตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ (วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต)*. เชียงใหม่, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศุภกิจ เอี้ยวตระกูล. (2556). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา 3 ปี ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ของเทศบาลในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี (วิทยานิพนธ์ศึกษามหาบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมชาย พงษ์พัฒนาศิลป์. (2561). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*. ห้างหุ้นส่วนจำกัด เจริญรัฐการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (31 มีนาคม 2565). *พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542*. สืบค้นจาก <http://www.dla.go.th/work/planlocal>.
- สำเภา จินะคำปา. (2565, เมษายน 6). *ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 5 บ้านทุ่งขี้เสือ ตำบลชมพู อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่*. สัมภาษณ์.